

Επικαιρότητα

ΦΙΓΟΥΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΥΘΟΡΜΗΤΙΣΜΟΥ

«Το φάλτσο του Έλληνα χορευτή...»

• Ο δάσκαλος του Λυκείου Ελληνίδων μιλά για το χορό, που είναι περισσότερο «τρόπος του ζην παρά του πράττειν»

Της Χαράς Πολυγύνη

Το τραγούδι και ο χορός θεωρούνται ο καλύτερος τρόπος έκφρασης των συναισθημάτων. Οι μεγαλύτερες αλήθειες έχουν επιβίβει μέσα από τους απίχτους κάποιου τραγουδιστή. Η μουσική μπορεί και μιλιά στις ψυχές όλων και η χώρα μας διαθέτει μια τεράστια μουσική κληρονομιά και παράδοση. Το ευχάριστο είναι ότι παρότι θα περίμενε κάποιος με το πέρασμα των χρόνων πολλά στοιχεία από την παράδοση να ξεχαστούν, οι Έλληνες δείχνουν ότι κρατούν τη φλόγα ζωντανή. Το δημοτικό τραγούδι και οι παραδοσιακοί χοροί έχουν πολλές αποδόσεις κάθε ηλικίας. Το Λύκειο Ελληνίδων της Λάρσας αποτελεί οδόφωτο μάρτυρα της θέσης του κόσμου να γνωρίζει την παράδοση. Ο αριθμός των Λαρισίων, μικρών και μεγάλων που παρακολουθούν τα μαθήματα ξεπερνά τους 850, κάτι που δείχνει ότι παρά τις προσπάθειες για εξοικονομισμό τόσο στο χορό όσο και στο τραγούδι, το παραδοσιακό καρδίζει έδαφος.

Οι 500-ετία μαθητές του Λυκείου, ενώ οι 350 άτομα ηλικίας 18 ετών και άνω που μέσα από το χορό βολάνουν δείξουν. Ο δάσκαλος του Λυκείου κ. Δημήτρης Τσιλιακούλης επιστημαίνει ότι η διδασκαλία του χορού ήρθε να αναπληρώσει το κενό που δημιουργήθηκε από το πέρασμα των χρόνων και είχε ως συνέπεια την εγκατάλειψη εθίμων και ταυτότητας. Η διδασκαλία λοιπόν του παραδοσιακού χορού ήρθε σαν φυσικό επακόλουθο, από ανάγκη να μη διακοπεί η χορευτική παράδοση, η οποία αποτελείται σημαντικό λειτουργικό στοιχείο κοινωνικής συνοχής και ταυτότητας. Από το χορό σημαίνει, εξαρτάται όχι μόνο η κινητική συμπεριφορά του νεοέλληνα αλλά υπογορεύονται και διαμορφώνονται στοιχεία κοινωνικής συμπεριφοράς που ορίζουν σε διάφορες εθιμικές και κοινωνικές περιπτώσεις όπως σε γάμους, γλέντια κ.ο.

Αυτό που χαρακτηρίζει τον ελληνικό χορό είναι το «φάλτσο του Έλληνα χορευτή». Πολύ εύκολα μπορεί να το διαπιστώσει κάποιος αν παρατηρήσει ένα δεξιόχειρα Έλληνα χορευτή θα διαπιστώσει ότι οι χέρια είναι οι φορές που βρίσκεται στο ρυθμό. Τις περισσότερες φορές είτε προηγείται είτε καθυστερεί λίγο την κίνηση του κώνονος ένα κράτημα και ανά φαίνεται ότι το «χόνη», βρίσκεται στο ρυθμό. Πρόκειται για μια ενσυνείδητη κίνηση, ένα είδος έρρυθμου παιχνιδιού του δεξιόχειρα χορευτή που κάνει το χορό του πιο συναρπαστικό.

Εκείνο που συνήθως προβληματίζει κάθε δάσκαλο είναι αν θα πρέπει να δώσει την τεχνική ή τον αυθορμητισμό, αν θα πρέπει δηλαδή να σημειώνει στα βασικά βήματα ή στις παραλλαγές. Με τη διδασκαλία βέβαια το αυθόρμητο στις κινήσεις των χορευτών τείνει να χαθεί. Καλό είναι να υπάρχει μια ισορροπία. Αν και είναι δύο πράγματα αντίθετα, συμπληρώνονται το ένα το άλλο. Αλλά δυστυχώς δίδονται μόνο η τεχνική κατ' ανάγκη. Έτσι την ώρα του μαθήματος υπερισχύει η τεχνική, ενώ την ώρα της δημόσιας εκτέλεσης θα πρέπει να υπερισχύει ο αυθορμητισμός, γιατί ο χορός είναι περισσότερο τρόπος του ζην παρά του πράττειν. Οι «ερασιίτες» του παραδοσιακού χορού δε δίδονται στο Λύκειο μόνο τα βήματα ενός χορού αλλά και δημοτικό τραγούδι, παράδοση και λογογραφία.

Το Λύκειο Ελληνίδων πέρα από την προσφορά του σε αυτό τον τομέα έχει κάνει και μια τρομερή εξήγηση πολιτισμού με τις πα-

ραδόσεις του στο εξωτερικό και αντιμετωπίζει τον παραδοσιακό χορό σαν φορέα αξιών ενός αλλόδατου πολιτισμού, του παρελθόντος, σαν μέσο για να δει κανείς τον κόσμο με άλλα μάτια, το μάλλον, σαν ενδοσκοπικό τρόπο να γίνεται κανείς και να ζει στο παρόν.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Το Λύκειο Ελληνίδων της Λάρσας ιδρύθηκε το 1979 και μετά 25 χρόνια πολιτιστικής παρουσίας και προσφοράς στην πόλη μας αλλά και γενικότερα στη χώρα, καταγράφοντας και παρουσιάζοντας παραδοσιακούς χορούς, τραγούδια, ήθη και έθιμα από την πρώιμη ελληνική παράδοση που ανάγεται στους αρχαίους χρόνους. Το χορευτικό τμήμα του Λυκείου αποτελεί τον βασικό σκεπό της δράσης του χωρίς όμως να περιορίζεται σε αυτή. Η εμπλοκή του Λυκείου περιλαμβάνει πολλές αυθεντικές φορεσιές σε μεγάλη ποικιλία καθώς και εξαιρετικής αμορφής παραδοσιακά κοσμήματα, στοιχεία που την καθιστούν ιδιαίτερης αξιολογίας. Πέρα από αυτούς τους τομείς δραστηριοτήτων το Λύκειο των Ελληνίδων ασχολείται με την εθνομολογία, τη φιλοσοφία και άλλα αντικείμενα της ελληνικής κοινότητας και παράδοσης. Γοητώς και αξιοσημείωτες οι εμφανίσεις παραδόσεις των χορευτικών τμημάτων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Σημαντικότερο σημείο της ιστορίας της χορευτικής ομάδας από τις εμφανίσεις στο εξωτερικό είναι η κατάθεση της πρώτης θέσης Α΄ Χρυσό βραβείο ανάμεσα σε 13 χώρες στο Αιγαίο (άνοιξη της Σελκίας (Φεβρουάριο 1988), η διεθνής εμφάνιση στο Δουρσοροκό κανάλι ΤV5 στο Παρίσι στο θέατρο του Jacques Martin (Οκτώβριος 1992), η συνεργασία με το υπουργείο Πολιτισμού της Γαλλίας και η σειρά παρουσιάσεων σε σημαντικές πόλεις της βόρειας Γαλλίας, καθώς επίσης το ταξίδι στις Η.Π.Α., στις πολιτείες Καλιφόρνια, Νεβάδα, Γουότα με κορυφαίες την εμφάνιση στη Ντινκλντ και στο Whittier Theatre στο Λος Άντζελες (Μάιος 1993).

Το 1999 πραγματοποιήθηκε επιτυχή περιοδεία σε Ατλάντα, Νεβέρν, Ουάσινγκτον και Νέα Υόρκη. Αξιολογίες διακρίσεις έλαβε από τους δημάρχους των πόλεων Ατλάντα και Νεβέρν και από τον δήμαρχο του χωριού ελαδί των πόλεων του Λος Βέγκας και του Λος Άντζελες. Κορυφαίες παρουσιάσεις στην Ελλάδα είναι οι «Κόρινθος Πατρίδος», «Έλληνας και Ερασιίτης», «Τα χρόνια πνευστά της Μακεδονίας» και ο «Κόλλος της ζωής της Θεσσαλίας».

Το 2003 έλαβε μέρος στο Παιδικό μουσικό Φεστιβάλ του Σαν Ρέμο. Στην απόφαση του φεστιβάλ ιδιαίτερη ήταν η εμφάνιση του ΛΕΑ στο Δουρσοροκό κανάλι Ρισαί της Κ. Ευρώπης το Σεπτέμβριο του 2003 με ιδιαίτερη αναφορά στη Λάρσα. Σημαντική ήταν και η εμφάνιση στο τηλεοπτικό κανάλι RAI1 το Φεβρουάριο του 2004 με αφορμή τη συμμετοχή του Λυκείου στο Φεστιβάλ του Αγρίνιου της Σελκίας. Ανήμερα του Πάσχα παρουσίασε χορούς και τραγούδια της Θεσσαλίας στο εορταστικό πρόγραμμα της ΕΤ, πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε Δουρσοροκό σε όλους τους απόδημους Έλληνες.

Τέλος, πρόσφατα η ελληνική τηλεόραση μετέδωσε σε τριών εσωτερική όλη την παράσταση «Ο κόλλος της ζωής της Θεσσαλίας» αναστρέφοντας χορούς και τραγούδια που για πολλά χρόνια είχαν πάψει να ακούγονται, αναδεικνύοντας έτσι τον πλούτο και την πολυμορφία της Θεσσαλίας σε χορούς, τραγούδια, φορεσιές.

Ο κ. Δημήτρης Τσιλιακούλης στο χώρο όπου γίνεται τα μαθήματα και οι εκδηλώσεις του παραρτήματος Λάρσας του Λυκείου